

Կ-1334¹⁹-21.04.2026-SSԳՇ-011

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՆՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ

ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. 1985 թվականի դեկտեմբերի 6-ի Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 37-րդ հոդվածում՝

1) 3-րդ մասում «կանոնների խախտման» բառերից հետո լրացնել «և սույն օրենսգրքի 219.1-ին հոդվածում նշված հոդվածների» բառերով.

2) լրացնել նոր 12-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«12. Վարչական իրավախախտումը այլ անձի կողմից կատարելու փաստը հաստատվելու դեպքում սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժամկետը հաշվարկվում է համապատասխանաբար վարչական իրավախախտումը այլ անձի կողմից կատարելու փաստը հաստատվելու օրվանից:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 81.2-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 81.3-րդ հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 81.3. Ի լրումն փոշու արտանետումների՝ օրենսդրությամբ ամրագրված թույլատրելի չափերի՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ չափերը, դրանց նվազեցման համար լրացուցիչ պայմանները և կանոնները խախտելը

1. Ի լրումն փոշու արտանետումների՝ օրենսդրությամբ ամրագրված թույլատրելի չափերի՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ չափերը, դրանց նվազեցման համար լրացուցիչ պայմանները և կանոնները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև հազարապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարհինգհարյուրապատիկից մինչև երկուհազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 95-րդ հոդվածում լրացնել նոր 3-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«3. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձան հանդիսացող շենքերը և շինությունները օրենդությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան շահագործելու և պահպանելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև հազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 113-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 113. Քաղաքային համայնքի տարածքում կենդանիներ պահելու կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները և հաշվառման կարգը խախտելը

1. Քաղաքային համայնքի տարածքում համայնքի ավագանու կողմից սահմանված կենդանիներ պահելու կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները կամ հաշվառման կարգը խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքները, որոնց հետևանքով վնաս է պատճառվել իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց գույքին, ինչպես նաև ֆիզիկական անձանց առողջությանը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրհիսնապատիկի չափով:»:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 124-րդ հոդվածի 31.1-ին մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«31.1. «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերում պատահարի պահից ոչ ուշ, քան 15 րոպեի ընթացքում պատահարի վայրը չթողնելը և ավտոտրանսպորտային միջոցը օրենքով չարգելված այլ վայր չտեղափոխելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով:»:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 131.1-ին հոդվածի 1-ին մասում «բացառությամբ» բառից հետո լրացնել «սույն օրենսգրքի 131.2-րդ հոդվածով և» բառերը:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 131.1-ին հոդվածից հետո լրացնել նոր 131.2-րդ հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 131.2. Ի լրումն ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառում օրենսդրությամբ սահմանված նորմերի՝ համայնքի վարչական տարածքում հեծանիվով, անհատական շարժունակության (տեղաշարժման) միջոցներով կամ առանց վարորդական վկայականի կամ այլ փաստաթղթերի վարման համար նախատեսված այլ տրանսպորտային միջոցներով երթևեկելու՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանած պայմանները, պահանջները և սահմանափակումները խախտելը

1. Ի լրումն ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառում օրենսդրությամբ սահմանված նորմերի՝ համայնքի վարչական տարածքում հեծանիվով, անհատական շարժունակության (տեղաշարժման) միջոցներով կամ առանց վարորդական վկայականի կամ այլ փաստաթղթերի վարման համար նախատեսված այլ տրանսպորտային միջոցներով երթևեկելու՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանած պայմանները, պահանջները և սահմանափակումները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:»:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 137.9-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 137.10-րդ հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 137.10. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում տրանսպորտային միջոցների շահագործման, բեռնափոխադրման (այդ թվում՝ շինանյութի) կամ մատակարարման կազմակերպման համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

1. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում տրանսպորտային միջոցների շահագործման, բեռնափոխադրման (այդ թվում՝ շինանյութի) կամ

մատակարարման կազմակերպման համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը կրկին կատարելը վարչական տույժի միջոց կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև ութհարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 9. Օրենսգրքի 154.2-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 154.3-րդ, 154.4-րդ, 154.5-րդ, 154.6-րդ և 154.7-րդ հոդվածներ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 154.3. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում գտնվող՝ պետության կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող ընդհանուր օգտագործման տարածքներում ուղեփակոցների և արգելափակոցների տեղադրման կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

1. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում գտնվող՝ պետության կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող ընդհանուր օգտագործման տարածքներում (փողոցներ, հրապարակներ, զբոսայգիներ և այլ տարածքներ) ուղեփակոցների և արգելափակոցների տեղադրման համայնքի ավագանու կողմից սահմանված կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի միջոց կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով:

Հոդված 154.4. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում գտնվող շենքերի, շինությունների արտաքին պատերին, այդ թվում՝ դիմային (ճակատային) հատվածում, և տանիքին՝ սարքերի, սարքավորումների, այդ թվում՝ արևային կայանների, դեկորատիվ առարկաների և այլ պարագաների ու տարրերի տեղադրման կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

1. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում գտնվող շենքերի, շինությունների արտաքին պատերին, այդ թվում՝ դիմային (ճակատային) հատվածում և տանիքին՝ սարքերի, սարքավորումների, այդ թվում՝ արևային կայանների, դեկորատիվ

առարկաների և այլ պարագաների ու տարրերի տեղադրման համայնքի ավագանու կողմից սահմանված կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով՝ իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող այն առարկաների բռնագրավմամբ, որոնք հիշյալ իրավախախտումը կատարելու գործիք են հանդիսացել, կամ առանց դրանց բռնագրավման:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի միջոց կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրհիսնապատիկի չափով՝ իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող այն առարկաների բռնագրավմամբ, որոնք հիշյալ իրավախախտումը կատարելու գործիք են հանդիսացել, կամ առանց դրանց բռնագրավման:

Հոդված 154.5. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող շենքերի, շինությունների, բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի առանձին շինությունների արտաքին պատերի ձևափոխումները, այդ թվում՝ երեսպատման, փոփոխելու և նախկին տեսքին բերելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

1. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող շենքերի, շինությունների, բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի առանձին շինությունների արտաքին պատերի ձևափոխումները, այդ թվում՝ երեսպատման, փոփոխելու և նախկին տեսքին բերելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:

Հոդված 154.6. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասերում կառուցված չօրինականացված ինքնակամ շինությունների կամ օրինական շինություններին կից ինքնակամ կառուցված և չօրինականացված հատվածների, այդ թվում՝ բազմաբնակարան և ստորաբաժանված շենքերում, բացառությամբ՝ բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր բաժնային սեփականության գույքում

Ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց կողմից ինքնական կառուցված շինությունների, քանդման (ապամոնտաժման) և նախկին վիճակի վերականգնման մասին համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

1. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասերում կառուցված չօրինականացված ինքնական շինությունների կամ օրինական շինություններին կից ինքնական կառուցված և չօրինականացված հատվածների, այդ թվում՝ բազմաբնակարան և ստորաբաժանված շենքերում, բացառությամբ՝ բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր բաժնային սեփականության գույքում ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց կողմից ինքնական կառուցված շինությունների, քանդման (ապամոնտաժման) և նախկին վիճակի վերականգնման մասին համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկից մինչև երկուհազարհինգհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո շարունակելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարհինգհարյուրապատիկից մինչև երեքհազարապատիկի չափով:

Հոդված 154.7. Համայնքի վարչական տարածքում շենքերի, շինությունների շինարարության, վերակառուցման, վերականգնման, ուժեղացման, արդիականացման աշխատանքները, առանձին ագրեգատների աշխատանքը, առանց տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից տրամադրված թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պահանջների կամ պայմանների խախտմամբ կամ շենքի կամ շինության օգտագործման նպատակի խախտմամբ իրականացվող գործունեության վայրի շենքերի, շինությունների և այլ օբյեկտների շահագործումը տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ժամանակավորապես ամբողջովին կամ մասնակիորեն դադարեցված լինելու դեպքում՝ դրանց իրականացումը շարունակելը

1. Համայնքի վարչական տարածքում շենքերի, շինությունների շինարարության (այդ թվում՝ ինքնական), վերակառուցման, վերականգնման,

ուժեղացման, արդիականացման աշխատանքները, առանձին ագրեգատների աշխատանքը, առանց տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից տրամադրված թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պահանջների կամ պայմանների խախտմամբ կամ շենքի կամ շինության օգտագործման նպատակի խախտմամբ իրականացվող գործունեության վայրի շենքերի, շինությունների և այլ օբյեկտների շահագործումը տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ժամանակավորապես ամբողջովին կամ մասնակիորեն դադարեցված լինելու դեպքում՝ դրանց իրականացումը շարունակելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում անշարժ գույքի սեփականատիրոջ համար՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 10. Օրենսգրքի 157.15-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 157.15. Կառուցապատողների կողմից քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված նորմերի՝ Երևան քաղաքում իրականացման լրացուցիչ պայմանները չպահպանելը

1. Կառուցապատողների կողմից քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված նորմերի՝ Երևան քաղաքում իրականացման լրացուցիչ պայմանները չպահպանելը (բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դեպքերի)՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկից մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:

2. Բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիա) կամ բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիա) օբյեկտների համար շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում կառուցապատողների կողմից քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված նորմերի՝ Երևան քաղաքում իրականացման լրացուցիչ պայմանները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարհինգհարյուրապատիկից մինչև երկուհազարապատիկի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը, որը կրկին կատարվել է վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի վեցհարյուրապատիկից մինչև հազարապատիկի չափով:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված արարքը, որը կրկին կատարվել է վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհազարապատիկից մինչև չորսհազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 11. Օրենսգրքի 169.14-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի վերջին պարբերությունը ուժը կորցրած ճանաչել.

2) լրացնել նոր 4-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«4. Առանց թույլտվության Հայաստանի Հանրապետության համայնքների կամ համայնքների կազմում ընդգրկված բնակավայրերի կամ Երևան համայնքի վարչական շրջանների անվանումները կամ խորհրդանիշները որպես օրենքով գրանցված ապրանքային նշան կամ ապրանքների արտադրության կամ աշխատանքների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման գործընթացներում, ինչպես նաև ֆիրմային անվանումներում օգտագործելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութսունապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 12. Օրենսգրքի 169.16-րդ հոդվածը լրացնել նոր 19-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«19. Առանց թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պայմանների կամ պահանջների կամ համայնքի ավագանու սահմանած կարգի խախտմամբ համայնքի վարչական տարածքում շենքերից, շինություններից դուրս ավտոմատ ինքնասպասարկող սարքերի միջոցով առևտուր իրականացնելը կամ ծառայություն մատուցելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով՝ առևտրի կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործվող և իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող առարկաների բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:

Սույն մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի չափով՝ առևտրի կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործվող և իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող առարկաների բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:»:

Հոդված 13. Օրենսգրքի 171.12-րդ հոդվածում՝

1) վերնագիրը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

««Զբոսաշրջության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջները խախտելը».

2) լրացնել նոր 14-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«14. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում համայնքի ավագանու կողմից սահմանված զբոսաշրջային գործունեություն իրականացնող տրանսպորտային միջոցներին ներկայացվող լրացուցիչ պահանջները, դրանց հատուկ կայանման և կանգառի թույլատրելի վայրերը, պահանջները և պայմանները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 14. Օրենսգրքի 180-րդ հոդվածում՝

1) վերնագիրը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Լռությունը և ի լրումն աղմուկի՝ օրենսդրությամբ ամրագրված թույլատրելի չափերի՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ չափերը, դրանց նվազեցման համար լրացուցիչ պայմանները և կանոնները խախտելը».

2) լրացնել նոր 7-րդ և 8-րդ մասեր՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«7. Ի լրումն աղմուկի՝ օրենսդրությամբ ամրագրված թույլատրելի չափերի՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ չափերը, դրանց նվազեցման համար լրացուցիչ պայմանները և կանոնները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև հազարապատիկի չափով:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարհինգհարյուրապատիկից մինչև երկուհազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 15. Օրենսգրքի 180.2-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը, որը կրկին կատարվել է վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև ութհարյուրապատիկի չափով՝ իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող այն առարկաների բռնագրավմամբ, որոնք հիշյալ

իրավախախտումը կատարելու գործիք են հանդիսացել, կամ առանց դրանց բռնագրավման:»:

Հոդված 16. Օրենսգրքի 183.5-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 183.6-րդ հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 183.6. Երևան քաղաքի խորհրդանիշերի օգտագործման կանոնները և պահանջները, ինչպես նաև դրանց պարտադիր օգտագործման դեպքերը և կարգը խախտելը

Երևան քաղաքի խորհրդանիշերի օգտագործման կանոնները և պահանջները, ինչպես նաև դրանց պարտադիր օգտագործման դեպքերը և կարգը խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի յոթանասունապատիկից հարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 17. Օրենսգրքի 219.1-ին հոդվածում՝

1) 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«2. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 43.1-ին հոդվածի 2.1-8.1-ին (3-րդ, 4-րդ և 7-րդ մասերով նախատեսված իրավախախտումները տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հայտնաբերվելու դեպքում՝ տեղեկացնելով ոստիկանությանը) և 10.1-10.4-րդ, 11-12-րդ մասերով, 48-րդ հոդվածով՝ իրենց տնօրինության տակ գտնվող հողերի մասով, 81.3-րդ, 95-րդ (ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձան հանդիսացող շենքերը և շինությունները օրենդությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան շահագործելու և պահպանելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից սահմանված գրավոր պահանջները չկատարելու մասով), 113-րդ, 124.7-րդ հոդվածով, 131.2-րդ, 137.10-րդ հոդվածներով, 152.1-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ մասերով, 152.2-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 152.3-րդ հոդվածով, 154.2-րդ հոդվածով, 154.3-րդ, 154.4-րդ, 154.5-րդ, 154.6-րդ, 154.7-րդ, 156-րդ հոդվածներով, 157-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 157.15-րդ, 158-րդ (բացառությամբ 2-րդ, 11-րդ, 16-րդ, 18-րդ, 22-րդ, 25-րդ, 27-րդ, 32-րդ, 37-45-րդ, 48-րդ և 49-րդ մասերի), 158.2-րդ, 162-րդ, 162.3-րդ հոդվածներով, 169.14-րդ հոդվածի 4-րդ մասով, 169.16-րդ հոդվածով (բացառությամբ 169.16-րդ հոդվածի 9-րդ, 10-րդ և 11-րդ մասերի), 171.12-րդ հոդվածի 14-րդ մասով, 180-րդ հոդվածի 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ և 8-րդ մասերով, 180.2-րդ, 183.6-րդ, 189.11-րդ, 189.12-րդ և 189.18-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:».

2) լրացնել նոր 5-րդ և 6-րդ մասեր՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«5. Սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական իրավախախտումների դեպքերով այլ վարչական մարմինների կողմից վարչական վարույթ կարող է հարուցվել և իրականացվել նաև համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից ներկայացված հնարավոր վարչական իրավախախտման դեպքի մասին նյութերի հիման վրա: Սույն մասում նշված նյութերը վարչական մարմնի կողմից կարող են օգտագործվել որպես վարչական իրավախախտման դեպքը հիմնավորող ապացույց: Համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից ներկայացված նյութերը կարող են դրվել վարչական վարույթի հիմքում, եթե դրանք հնարավորություն են տալիս պարզելու վարչական իրավախախտման հատկանիշները, իրավախախտումը կատարելու վայրն ու ժամանակը:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից ներկայացված հնարավոր վարչական իրավախախտման դեպքի մասին նյութերի հիման վրա վարչական վարույթ հարուցած վարչական մարմինը պարտավոր է վարչական վարույթի արդյունքների մասին էլեկտրոնային եղանակով տեղեկացնել հնարավոր վարչական իրավախախտման դեպքի մասին նյութեր ներկայացրած անձանց՝ վարչական ակտ ընդունելու համար օրենքով նախատեսված ժամկետները լրանալուց հետո՝ տաս աշխատանքային օրվա ընթացքում:»:

Հոդված 18. Օրենսգրքի 224-րդ հոդվածում «95-րդ» բառերը փոխարինել «95-րդ (բացառությամբ ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձան հանդիսացող շենքերը և շինությունները օրենդորությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան շահագործելու և պահպանելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից սահմանված գրավոր պահանջները չկատարելու մասով)» բառերով, իսկ «180-րդ (բացառությամբ հինգերորդ և վեցերորդ մասերով նախատեսված իրավախախտումների)» բառերը փոխարինել «180-րդ (բացառությամբ հինգերորդ, վեցերորդ, յոթերորդ և ութերորդ մասերով նախատեսված իրավախախտումների)» բառերով:

Հոդված 19. Օրենսգրքի 242-րդ հոդվածում «80.1-86-րդ հոդվածներով (մթնոլորտային օդի պահպանության համար սահմանված նորմերի ու կանոնների խախտման մասով)» բառերը փոխարինել «80.1-86-րդ հոդվածներով (մթնոլորտային

օդի պահպանության համար սահմանված նորմերի ու կանոնների խախտման մասով՝ բացառությամբ 81.3-րդ հոդվածի» բառերով:

Հոդված 20. Օրենսգրքի 255-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«Հոդված 255. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության բովանդակությունը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում է՝ դրա կազմելու ամսաթիվը, արձանագրությունը կազմող անձի պաշտոնը, անունը, ազգանունը, հայրանունը, վարչական իրավախախտման կատարման տեղը, ժամանակը և էությունը, այն նորմատիվ իրավական ակտը (վերջինիս այն հոդվածը, մասը, կետը, ենթակետը կամ պարբերությունը), որը վարչական պատասխանատվություն է նախատեսում տվյալ իրավախախտման համար, վկաների և տուժողների անունները, ազգանունները և հասցեները (եթե այդպիսիք առկա են և արձանագրության կազմման պահին այդ տվյալները հայտնի են), տեղեկություններ խախտողի անձի մասին, սույն օրենսգրքի 267-րդ հոդվածով նախատեսված նրա իրավունքներն ու պարտականությունները, գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող անհրաժեշտ այլ տեղեկություններ:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելիս վարչական իրավախախտում կատարած անձի ներկայությունը պարտադիր չէ: Արձանագրությունը ստորագրում է այն կազմող անձը: Այն դեպքում, երբ արձանագրությունը կազմվում է վարչական իրավախախտում կատարած անձի բացակայությամբ, դրա օրինակն ուղարկվում է նրան:

3. Արձանագրությունը վարչական իրավախախտում կատարած անձի ներկայությամբ կազմելու դեպքում վերջինս իրավունք ունի արձանագրությունում նշելու իր դիտողությունները, բացատրությունները, ներկայացնելու արձանագրությանը կցվող բացատրություններ և դիտողություններ արձանագրության բովանդակության առթիվ և ստորագրելու այն:

4. Արձանագրությունը թվային եղանակով կազմելու դեպքում վարչական իրավախախտում կատարած անձի (արձանագրության կազմման պահին ներկա լինելու դեպքում) ստորագրությունն ամրագրվում է թվային եղանակով, իսկ բացատրություններն ու դիտողությունները ամրագրվում են տեսաձայնագրման միջոցով:»:

Հոդված 21. Օրենսգրքի 267-րդ հոդվածի 1-ին պարբերությունում լրացնել նոր նախադասություն. «Սույն մասի 2-րդ և 3-րդ նախադասություններով սահմանված պահանջները չեն վերաբերվում այն դեպքերին, երբ սույն օրենսգրքով

նախատեսված դեպքերում գործի քննությունը իրականացվում է գրավոր ընթացակարգով:»:

Հոդված 22. Օրենսգրքի 277-րդ հոդվածի 1-ին մասում «տասնհինգօրյա ժամկետում» բառերը փոխարինել «երկու ամսվա ընթացքում» բառերով:

Հոդված 23. Օրենսգիրքը լրացնել նոր 278.1-ին հոդվածով.

«Հոդված 278.1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը գրավոր ընթացակարգով քննելու կարգը

1. Սույն օրենսգրքով տեղական ինքնակառավարման մարմինների և ոստիկանության իրավասությանը վերապահված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի քննությունը վարչական մարմնի կողմից իրականացվում է գրավոր ընթացակարգով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վարչական մարմինը գալիս է եզրահանգման, որ գործն անհրաժեշտ է քննել բանավոր ընթացակարգով: Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի քննությունը գրավոր ընթացակարգով իրականացվում է սույն օրենսգրքով նախատեսված գործի քննության ընդհանուր կանոնների համաձայն՝ այն հատուկ կանոնների պահպանմամբ, որոնք սահմանված են սույն հոդվածով:

2. Վարչական վարույթի մասնակցի լավաժ լինելու իրավունքն ապահովվում է վարույթի հարուցման մասին ծանուցվելուց հետո նրա կողմից վարույթում քննարկվող հարցերի վերաբերյալ գրավոր դիրքորոշում և այն հիմնավորող ապացույցներ ներկայացնելու միջոցով: Վարչական մարմինը վարչական վարույթի մասնակիցներին վարչական գործի քննությունը գրավոր ընթացակարգով իրականացնելու վերաբերյալ ծանուցում է վարչական վարույթի վերաբերյալ նյութերը (արձանագրություն և այլ անհրաժեշտ նյութեր) անձին ներկայացնելու հետ մեկտեղ: Հիշյալ ծանուցման հետ մեկտեղ վարչական մարմինը վարչական վարույթի մասնակիցներին ներկայացնում է նաև պարզաբանում վարչական վարույթի համար անհրաժեշտ նյութերը ներկայացնելու, դրանց ներկայացման ժամկետների և սահմանված ժամկետում չներկայացնելու հետևանքների մասին:

3. Վարչական վարույթի մասնակցի միջնորդությունները, բացատրությունները, ապացույցները և այլ անհրաժեշտ նյութերը կարող են ներկայացվել վարչական գործի քննությունը գրավոր ընթացակարգով իրականացնելու վերաբերյալ ծանուցվելուց հետո երկշաբաթյա ժամկետում: Վարչական վարույթի մասնակցի հիմնավոր միջնորդության հիման վրա սույն մասով սահմանված ժամկետը կարող է վարչական մարմնի կողմից երկարաձգվել մինչև երկշաբաթյա ժամկետով:

4. Վարչական մարմինը սեփական նախաձեռնությամբ կամ վարույթի մասնակցի միջնորդությամբ կարող է անցկացնել բանավոր լսումներ, եթե վարչական մարմնի մոտ առաջանում են վարույթի մասնակիցների կողմից պարզաբանման ենթակա հարցեր: Բանավոր լսումներ անցկացնելու վերաբերյալ վարույթի մասնակցի կողմից ներկայացված միջնորդությունը պետք է պարունակի հարցերի այն շրջանակը, որոնք ունեն բանավոր քննարկման անհրաժեշտություն և նման անհրաժեշտության հիմնավորում:

5. Բանավոր լսումներ անցկացնելու անհրաժեշտության դեպքում վարչական մարմինը վարույթի մասնակիցներին և, ըստ անհրաժեշտության, այլ անձանց ծանուցում է նիստի անցկացման ժամանակի և վայրի մասին: Վարչական գործի քննությունը բանավոր ընթացակարգով իրականացնելու դեպքում վարույթի նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենսգրքով նախատեսված վարչական գործի քննության կարգին վերաբերող ընդհանուր կարգավորումները:»:

Հոդված 24. Օրենսգրքի 287-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«2. Սույն օրենսգրքի 123.4-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով, 124.7-րդ, 137.9-րդ հոդվածներով և 224-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով վարչական ակտերը կարող են վիճարկվել դատական կարգով միայն վարչական կարգով գանգատարկվելուց (բողոքարկվելուց) հետո:»:

Հոդված 25. Օրենսգրքի 310-րդ հոդվածում՝

1) 2-րդ մասում «162-րդ հոդվածով, 169.16-րդ հոդվածի 3-րդ և 18-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «154.4-րդ, 162-րդ հոդվածներով, 169.16-րդ հոդվածի 3-րդ, 18-րդ և 19-րդ մասերով, 180.2-րդ հոդվածի 2-րդ մասով» բառերով.

2) վերջին պարբերությունում «տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ սույն օրենսգրքի 162-րդ և 169.16-րդ հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումների կատարման դեպքում» բառերը փոխարինել «տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ համայնքի ղեկավարի, Երևան քաղաքում՝ Երևանի քաղաքապետի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից՝ սույն օրենսգրքի 154.4-րդ, 162-րդ, 169.16-րդ և 180.2-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների կատարման դեպքում» բառերով:

Հոդված 26. Օրենսգրքի 305-րդ հոդվածում լրացնել նոր 8-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«8. Համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից վարչական մարմնին հնարավոր վարչական իրավախախտման դեպքի մասին ներկայացված նյութերի հիման վրա նշանակված տուգանքների գումարը Կենտրոնական գանձապետարանի համապատասխան հաշվին մուտքագրման դեպքում, Կառավարության որոշմամբ սահմանված չափով գումարը վարչական ակտն անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում փոխանցվում է այն համայնքի բյուջե, որի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացվել են համապատասխան նյութերը:»:

Հոդված 27. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվանից մեկ ամիս հետո և տարածվում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ծագած հարաբերությունների վրա:

**ՏԵՂԵԿԱՆՔ ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍՈՒՑՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. 1985 թվականի դեկտեմբերի 6-ի Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգրք) 37-րդ հոդվածում՝

1) 3-րդ մասում «կանոնների խախտման» բառերից հետո լրացնել «և սույն օրենսգրքի 219.1-ին հոդվածում նշված հոդվածների» բառերով.

2) լրացնել նոր 12-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«12. Վարչական իրավախախտումը այլ անձի կողմից կատարելու փաստը հաստատվելու դեպքում սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժամկետը հաշվարկվում է համապատասխանաբար վարչական իրավախախտումը այլ անձի կողմից կատարելու փաստը հաստատվելու օրվանից:»:

Հոդված 2. Օրենսգրքի 81.2-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 81.3-րդ հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 81.3. Ի լրումն փոշու արտանետումների՝ օրենսդրությամբ ամրագրված թույլատրելի չափերի՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ չափերը, դրանց նվազեցման համար լրացուցիչ պայմանները և կանոնները խախտելը

1. Ի լրումն փոշու արտանետումների՝ օրենսդրությամբ ամրագրված թույլատրելի չափերի՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ չափերը, դրանց նվազեցման համար լրացուցիչ պայմանները և կանոնները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև հազարապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարհինգհարյուրապատիկից մինչև երկուհազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 3. Օրենսգրքի 95-րդ հոդվածում լրացնել նոր 3-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«3. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձան հանդիսացող շենքերը և շինությունները օրենդոությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան շահագործելու և պահպանելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև հազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 4. Օրենսգրքի 113-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 113. Քաղաքային համայնքի տարածքում կենդանիներ պահելու կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները և հաշվառման կարգը խախտելը

1. Քաղաքային համայնքի տարածքում համայնքի ավագանու կողմից սահմանված կենդանիներ պահելու կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները կամ հաշվառման կարգը խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքները, որոնց հետևանքով վնաս է պատճառվել իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց գույքին, ինչպես նաև ֆիզիկական անձանց առողջությանը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրհիսնապատիկի չափով:»:

Հոդված 5. Օրենսգրքի 124-րդ հոդվածի 31.1-ին մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«31.1. «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» օրենքի 24-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերում պատահարի պահից ոչ ուշ, քան 15 րոպեի ընթացքում պատահարի վայրը չթողնելը և ավտոտրանսպորտային միջոցը օրենքով չարգելված այլ վայր չտեղափոխելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեսնապատիկի չափով:»:

Հոդված 6. Օրենսգրքի 131.1-ին հոդվածի 1-ին մասում «բացառությամբ» բառից հետո լրացնել «սույն օրենսգրքի 131.2-րդ հոդվածով և» բառերը:

Հոդված 7. Օրենսգրքի 131.1-ին հոդվածից հետո լրացնել նոր 131.2-րդ հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 131.2. Ի լրումն ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառում օրենսդրությամբ սահմանված նորմերի՝ համայնքի վարչական տարածքում հեծանիվով, անհատական շարժունակության (տեղաշարժման) միջոցներով կամ առանց վարորդական վկայականի կամ այլ փաստաթղթերի վարման համար նախատեսված այլ տրանսպորտային միջոցներով երթևեկելու՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանած պայմանները, պահանջները և սահմանափակումները խախտելը

1. Ի լրումն ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման բնագավառում օրենսդրությամբ սահմանված նորմերի՝ համայնքի վարչական տարածքում հեծանիվով, անհատական շարժունակության (տեղաշարժման) միջոցներով կամ առանց վարորդական վկայականի կամ այլ փաստաթղթերի վարման համար նախատեսված այլ տրանսպորտային միջոցներով երթևեկելու՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանած պայմանները, պահանջները և սահմանափակումները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի տասնապատիկի չափով:»:

Հոդված 8. Օրենսգրքի 137.9-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 137.10-րդ հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 137.10. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում տրանսպորտային միջոցների շահագործման, բեռնափոխադրման (այդ թվում՝ շինանյութի) կամ մատակարարման կազմակերպման համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

1. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում տրանսպորտային միջոցների շահագործման, բեռնափոխադրման (այդ թվում՝ շինանյութի) կամ մատակարարման կազմակերպման համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհարյուրապատիկից մինչև երեքհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը կրկին կատարելը վարչական տույժի միջոց կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև ութհարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 9. Օրենսգրքի 154.2-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 154.3-րդ, 154.4-րդ, 154.5-րդ, 154.6-րդ և 154.7-րդ հոդվածներ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 154.3. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում գտնվող՝ պետության կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող ընդհանուր օգտագործման տարածքներում ուղեփակոցների և արգելափակոցների տեղադրման կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

1. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում գտնվող՝ պետության կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող ընդհանուր օգտագործման տարածքներում (փողոցներ, հրապարակներ, զբոսայգիներ և այլ տարածքներ) ուղեփակոցների և արգելափակոցների տեղադրման համայնքի ավագանու կողմից սահմանված կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի միջոց կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրիսնապատիկի չափով:

Հոդված 154.4. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում գտնվող շենքերի, շինությունների արտաքին պատերին, այդ թվում՝ դիմային (ճակատային) հատվածում, և տանիքին՝ սարքերի, սարքավորումների, այդ թվում՝ արևային կայանների, դեկորատիվ առարկաների և այլ պարագաների ու տարրերի տեղադրման կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

1. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում գտնվող շենքերի, շինությունների արտաքին պատերին, այդ թվում՝ դիմային (ճակատային) հատվածում և տանիքին՝ սարքերի, սարքավորումների, այդ թվում՝ արևային կայանների, դեկորատիվ առարկաների և այլ պարագաների ու տարրերի տեղադրման համայնքի ավագանու կողմից սահմանված կարգը, պահանջները, պայմանները, սահմանափակումները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով՝ իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող այն առարկաների բռնագրավմամբ, որոնք հիշյալ իրավախախտումը կատարելու գործիք են հանդիսացել, կամ առանց դրանց բռնագրավման:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի միջոց կիրառելուց հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրիսնապատիկի չափով՝ իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին

սեփականության իրավունքով պատկանող այն առարկաների բռնագրավմամբ, որոնք հիշյալ իրավախախտումը կատարելու գործիք են հանդիսացել, կամ առանց դրանց բռնագրավման:

Հոդված 154.5. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող շենքերի, շինությունների, բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի առանձին շինությունների արտաքին պատերի ձևափոխումները, այդ թվում՝ երեսպատման, փոփոխելու և նախկին տեսքին բերելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

1. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող շենքերի, շինությունների, բազմաբնակարան կամ ստորաբաժանված շենքերի առանձին շինությունների արտաքին պատերի ձևափոխումները, այդ թվում՝ երեսպատման, փոփոխելու և նախկին տեսքին բերելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:

Հոդված 154.6. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասերում կառուցված չօրինականացված ինքնակամ շինությունների կամ օրինական շինություններին կից ինքնակամ կառուցված և չօրինականացված հատվածների, այդ թվում՝ բազմաբնակարան և ստորաբաժանված շենքերում, բացառությամբ՝ բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր բաժնային սեփականության գույքում ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց կողմից ինքնակամ կառուցված շինությունների, քանդման (ապամոնտաժման) և նախկին վիճակի վերականգնման մասին համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

1. Ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող հողամասերում կառուցված չօրինականացված ինքնակամ շինությունների կամ օրինական շինություններին կից ինքնակամ կառուցված և չօրինականացված հատվածների, այդ թվում՝ բազմաբնակարան և ստորաբաժանված շենքերում, բացառությամբ՝ բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր բաժնային սեփականության գույքում ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց կողմից ինքնակամ կառուցված շինությունների, քանդման (ապամոնտաժման) և նախկին վիճակի վերականգնման մասին համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացված գրավոր պահանջը չկատարելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկից մինչև երկուհազարհինգհարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո շարունակելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարհինգհարյուրապատիկից մինչև երեքհազարապատիկի չափով:

Հոդված 154.7. Համայնքի վարչական տարածքում շենքերի, շինությունների շինարարության, վերակառուցման, վերականգնման, ուժեղացման, արդիականացման աշխատանքները, առանձին ագրեգատների աշխատանքը, առանց տեղական հնքնակառավարման մարմինների կողմից տրամադրված թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պահանջների կամ պայմանների խախտմամբ կամ շենքի կամ շինության օգտագործման նպատակի խախտմամբ իրականացվող գործունեության վայրի շենքերի, շինությունների և այլ օբյեկտների շահագործումը տեղական հնքնակառավարման մարմինների կողմից ժամանակավորապես ամբողջովին կամ մասնակիորեն դադարեցված լինելու դեպքում՝ դրանց իրականացումը շարունակելը

1. Համայնքի վարչական տարածքում շենքերի, շինությունների շինարարության (այդ թվում՝ հնքնակամ), վերակառուցման, վերականգնման, ուժեղացման, արդիականացման աշխատանքները, առանձին ագրեգատների աշխատանքը, առանց տեղական հնքնակառավարման մարմինների կողմից տրամադրված թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պահանջների կամ պայմանների խախտմամբ կամ շենքի կամ շինության օգտագործման նպատակի խախտմամբ իրականացվող գործունեության վայրի շենքերի, շինությունների և այլ օբյեկտների շահագործումը տեղական հնքնակառավարման մարմինների կողմից ժամանակավորապես ամբողջովին կամ մասնակիորեն դադարեցված լինելու դեպքում՝ դրանց իրականացումը շարունակելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում անշարժ գույքի սեփականատիրոջ համար՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 10. Օրենսգրքի 157.15-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 157.15. Կառուցապատողների կողմից քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված նորմերի՝ Երևան քաղաքում իրականացման լրացուցիչ պայմանները չպահպանելը

1. Կառուցապատողների կողմից քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված նորմերի՝ Երևան քաղաքում իրականացման լրացուցիչ պայմանները չպահպանելը (բացառությամբ սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված դեպքերի)՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկից մինչև հինգհարյուրապատիկի չափով:

2. Բարձր ռիսկայնության աստիճանի (IV կատեգորիա) կամ բարձրագույն ռիսկայնության աստիճանի (V կատեգորիա) օբյեկտների համար շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում կառուցապատողների կողմից քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերով սահմանված նորմերի՝ Երևան քաղաքում իրականացման լրացուցիչ պայմանները չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարհինգհարյուրապատիկից մինչև երկուհազարապատիկի չափով:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը, որը կրկին կատարվել է վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի վեցհարյուրապատիկից մինչև հազարապատիկի չափով:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված արարքը, որը կրկին կատարվել է վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհազարապատիկից մինչև չորսհազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 11. Օրենսգրքի 169.14-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի վերջին պարբերությունը ուժը կորցրած ճանաչել.

2) լրացնել նոր 4-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«4. Առանց թույլտվության Հայաստանի Հանրապետության համայնքների կամ համայնքների կազմում ընդգրկված բնակավայրերի կամ Երևան համայնքի վարչական շրջանների անվանումները կամ խորհրդանիշները որպես օրենքով գրանցված ապրանքային նշան կամ ապրանքների արտադրության կամ աշխատանքների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման գործընթացներում, ինչպես նաև ֆիրմային անվանումներում օգտագործելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի ութունապատիկից մինչև հարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 12. Օրենսգրքի 169.16-րդ հոդվածը լրացնել նոր 19-րդ մասով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«19. Առանց թույլտվության կամ թույլտվությամբ սահմանված պայմանների կամ պահանջների կամ համայնքի ավագանու սահմանած կարգի խախտմամբ համայնքի վարչական տարածքում շենքերից, շինություններից դուրս ավտոմատ ինքնասպասարկող սարքերի միջոցով առևտուր իրականացնելը կամ ծառայություն մատուցելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև հարյուրհիսնապատիկի չափով՝ առևտրի կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործվող և իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող առարկաների բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:

Սույն մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի չափով՝ առևտրի կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործվող և իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող առարկաների բռնագրավմամբ կամ առանց դրա:»:

Հոդված 13. Օրենսգրքի 171.12-րդ հոդվածում՝

1) վերնագիրը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

««Զբոսաշրջության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջները խախտելը».

2) լրացնել նոր 14-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«14. Երևան քաղաքի վարչական տարածքում համայնքի ավագանու կողմից սահմանված զբոսաշրջային գործունեություն իրականացնող տրանսպորտային միջոցներին ներկայացվող լրացուցիչ պահանջները, դրանց հատուկ կայանման և կանգառի թույլատրելի վայրերը, պահանջները և պայմանները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկից մինչև երկուհարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 14. Օրենսգրքի 180-րդ հոդվածում՝

1) վերնագիրը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Լռությունը և ի լրումն աղմուկի՝ օրենսդրությամբ ամրագրված թույլատրելի չափերի՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ չափերը, դրանց նվազեցման համար լրացուցիչ պայմանները և կանոնները խախտելը».

2) լրացնել նոր 7-րդ և 8-րդ մասեր՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«7. Ի լրումն աղմուկի՝ օրենսդրությամբ ամրագրված թույլատրելի չափերի՝ համայնքի ավագանու կողմից սահմանված լրացուցիչ չափերը, դրանց նվազեցման համար լրացուցիչ պայմանները և կանոնները խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև հազարապատիկի չափով:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված արարքը վարչական տույժի նշանակման օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, կրկին կատարելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարհինգհարյուրապատիկից մինչև երկուհազարապատիկի չափով:»:

Հոդված 15. Օրենսգրքի 180.2-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված արարքը, որը կրկին կատարվել է վարչական տույժ նշանակելու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկից մինչև ութհարյուրապատիկի չափով՝ իրավախախտում կատարած անձին կամ երրորդ անձին սեփականության իրավունքով պատկանող այն առարկաների բռնագրավմամբ, որոնք հիշյալ իրավախախտումը կատարելու գործիք են հանդիսացել, կամ առանց դրանց բռնագրավման:»:

Հոդված 16. Օրենսգրքի 183.5-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 183.6-րդ հոդված՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Հոդված 183.6. Երևան քաղաքի խորհրդանիշերի օգտագործման կանոնները և պահանջները, ինչպես նաև դրանց պարտադիր օգտագործման դեպքերը և կարգը խախտելը

Երևան քաղաքի խորհրդանիշերի օգտագործման կանոնները և պահանջները, ինչպես նաև դրանց պարտադիր օգտագործման դեպքերը և կարգը խախտելը

առաջացնում է տուգանքի նշանակում սահմանված նվազագույն աշխատավարձի յոթանասունապատիկից հարյուրապատիկի չափով:»:

Հոդված 17. Օրենսգրքի 219.1-ին հոդվածում՝

1) 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«2. Տեղական ինքնակառավարման մարմինները քննում են սույն օրենսգրքի 43.1-ին հոդվածի 2.1-8.1-ին (3-րդ, 4-րդ և 7-րդ մասերով նախատեսված իրավախախտումները տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հայտնաբերվելու դեպքում՝ տեղեկացնելով ~~Հայաստանի Հանրապետության~~ ոստիկանությանը) և 10.1-10.4-րդ, 11-12-րդ մասերով, 48-րդ հոդվածով՝ իրենց տնօրինության տակ գտնվող հողերի մասով, 81.3-րդ, 95-րդ (ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձան հանդիսացող շենքերը և շինությունները օրենդությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան շահագործելու և պահպանելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից սահմանված գրավոր պահանջները չկատարելու մասով), 113-րդ, 124.7-րդ հոդվածով, 131.2-րդ, 137.10-րդ հոդվածներով, 152.1-րդ հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ մասերով, 152.2-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 152.3-րդ հոդվածով, 154.2-րդ հոդվածով, 154.3-րդ, 154.4-րդ, 154.5-րդ, 154.6-րդ, 154.7-րդ, 156-րդ հոդվածներով, 157-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 157.15-րդ, 158-րդ (բացառությամբ 2-րդ, 11-րդ, 16-րդ, 18-րդ, 22-րդ, 25-րդ, 27-րդ, 32-րդ, 37-45-րդ, 48-րդ և 49-րդ մասերի), 158.2-րդ, 162-րդ, 162.3-րդ հոդվածներով, 169.14-րդ հոդվածի 4-րդ մասով, 169.16-րդ հոդվածով (բացառությամբ 169.16-րդ հոդվածի 9-րդ, 10-րդ և 11-րդ մասերի), 171.12-րդ հոդվածի 14-րդ մասով, 180-րդ հոդվածի 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ և 8-րդ մասերով, 180.2-րդ, 183.6-րդ, 189.11-րդ, 189.12-րդ և 189.18-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը:»:

2) լրացնել նոր 5-րդ և 6-րդ մասեր՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«5. Սույն օրենսգրքով սահմանված վարչական իրավախախտումների դեպքերով այլ վարչական մարմինների կողմից վարչական վարույթ կարող է հարուցվել և իրականացվել նաև համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից ներկայացված հնարավոր վարչական իրավախախտման դեպքի մասին նյութերի հիման վրա: Սույն մասում նշված նյութերը վարչական մարմնի կողմից կարող են օգտագործվել որպես վարչական իրավախախտման դեպքը հիմնավորող ապացույց: Համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից ներկայացված նյութերը կարող են դրվել վարչական վարույթի հիմքում, եթե դրանք

հնարավորություն են տալիս պարզելու վարչական իրավախախտման հատկանիշները, իրավախախտումը կատարելու վայրն ու ժամանակը:

6. Սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից ներկայացված հնարավոր վարչական իրավախախտման դեպքի մասին նյութերի հիման վրա վարչական վարույթ հարուցած վարչական մարմինը պարտավոր է վարչական վարույթի արդյունքների մասին էլեկտրոնային եղանակով տեղեկացնել հնարավոր վարչական իրավախախտման դեպքի մասին նյութեր ներկայացրած անձանց՝ վարչական ակտ ընդունելու համար օրենքով նախատեսված ժամկետները լրանալուց հետո՝ տաս աշխատանքային օրվա ընթացքում:»:

Հոդված 18. Օրենսգրքի 224-րդ հոդվածում «95-րդ» բառերը փոխարինել «95-րդ (բացառությամբ ֆիզիկական և (կամ) իրավաբանական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձան հանդիսացող շենքերը և շինությունները օրենդորությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան շահագործելու և պահպանելու համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից սահմանված գրավոր պահանջները չկատարելու մասով)» բառերով, իսկ «180-րդ (բացառությամբ հինգերորդ և վեցերորդ մասերով նախատեսված իրավախախտումների)» բառերը փոխարինել «180-րդ (բացառությամբ հինգերորդ, վեցերորդ, յոթերորդ և ութերորդ մասերով նախատեսված իրավախախտումների)» բառերով:

Հոդված 19. Օրենսգրքի 242-րդ հոդվածում «80.1-86-րդ հոդվածներով (մթնոլորտային օդի պահպանության համար սահմանված նորմերի ու կանոնների խախտման մասով)» բառերը փոխարինել «80.1-86-րդ հոդվածներով (մթնոլորտային օդի պահպանության համար սահմանված նորմերի ու կանոնների խախտման մասով)՝ բացառությամբ 81.3-րդ հոդվածի» բառերով:

Հոդված 20. Օրենսգրքի 255-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«Հոդված 255. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության բովանդակությունը

1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության մեջ նշվում է՝ դրա կազմելու ամսաթիվը, արձանագրությունը կազմող անձի պաշտոնը, անունը, ազգանունը, հայրանունը, վարչական իրավախախտման կատարման տեղը, ժամանակը և էությունը, այն նորմատիվ իրավական ակտը (վերջինիս այն հոդվածը, մասը, կետը, ենթակետը կամ պարբերությունը), որը վարչական պատասխանատվություն է նախատեսում տվյալ իրավախախտման համար, վկաների և տուժողների անունները, ազգանունները և հասցեները (եթե այդպիսիք առկա են և արձանագրության կազմման պահին այդ տվյալները հայտնի են), տեղեկություններ խախտողի անձի մասին, սույն օրենսգրքի 267-րդ հոդվածով նախատեսված նրա իրավունքներն ու պարտականությունները, գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող անհրաժեշտ այլ տեղեկություններ:

2. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելիս վարչական իրավախախտում կատարած անձի ներկայությունը պարտադիր չէ: Արձանագրությունը ստորագրում է այն կազմող անձը: Այն դեպքում, երբ արձանագրությունը կազմվում է վարչական իրավախախտում կատարած անձի բացակայությամբ, դրա օրինակն ուղարկվում է նրան:

3. Արձանագրությունը վարչական իրավախախտում կատարած անձի ներկայությամբ կազմելու դեպքում վերջինս իրավունք ունի արձանագրությունում նշելու իր դիտողությունները, բացատրությունները, ներկայացնելու արձանագրությանը կցվող բացատրություններ և դիտողություններ արձանագրության բովանդակության առթիվ և ստորագրելու այն:

4. Արձանագրությունը թվային եղանակով կազմելու դեպքում վարչական իրավախախտում կատարած անձի (արձանագրության կազմման պահին ներկա լինելու դեպքում) ստորագրությունն ամրագրվում է թվային եղանակով, իսկ բացատրություններն ու դիտողությունները ամրագրվում են տեսաձայնագրման միջոցով:»:

Հոդված 21. Օրենսգրքի 267-րդ հոդվածի 1-ին պարբերությունում լրացնել նոր նախադասություն. «Սույն մասի 2-րդ և 3-րդ նախադասություններով սահմանված պահանջները չեն վերաբերվում այն դեպքերին, երբ սույն օրենսգրքով նախատեսված դեպքերում գործի քննությունը իրականացվում է գրավոր ընթացակարգով:»:

Հոդված 22. Օրենսգրքի 277-րդ հոդվածի 1-ին մասում «տասնհինգօրյա ժամկետում» բառերը փոխարինել «երկու ամսվա ընթացքում» բառերով:

Հոդված 23. Օրենսգրքի լրացնել նոր 278.1-ին հոդվածով.

«Հոդված 278.1. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը գրավոր ընթացակարգով քննելու կարգը

1. Սույն օրենսգրքով տեղական ինքնակառավարման մարմինների և ոստիկանության իրավասությանը վերապահված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի քննությունը վարչական մարմնի կողմից իրականացվում է գրավոր ընթացակարգով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ վարչական մարմինը գալիս է եզրահանգման, որ գործն անհրաժեշտ է քննել բանավոր ընթացակարգով: Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերի քննությունը գրավոր ընթացակարգով իրականացվում է սույն օրենսգրքով նախատեսված գործի քննության ընդհանուր կանոնների համաձայն՝ այն հատուկ կանոնների պահպանմամբ, որոնք սահմանված են սույն հոդվածով:

2. Վարչական վարույթի մասնակցի լսված լինելու իրավունքն ապահովվում է վարույթի հարուցման մասին ծանուցվելուց հետո նրա կողմից վարույթում քննարկվող հարցերի վերաբերյալ գրավոր դիրքորոշում և այն հիմնավորող ապացույցներ ներկայացնելու միջոցով: Վարչական մարմինը վարչական վարույթի մասնակիցներին վարչական գործի քննությունը գրավոր ընթացակարգով իրականացնելու վերաբերյալ ծանուցում է վարչական վարույթի վերաբերյալ նյութերը (արձանագրություն և այլ անհրաժեշտ նյութեր) անձին ներկայացնելու հետ մեկտեղ: Հիշյալ ծանուցման հետ մեկտեղ

վարչական մարմինը վարչական վարույթի մասնակիցներին ներկայացնում է նաև պարզաբանում վարչական վարույթի համար անհրաժեշտ նյութերը ներկայացնելու, դրանց ներկայացման ժամկետների և սահմանված ժամկետում չներկայացնելու հետևանքների մասին:

3. Վարչական վարույթի մասնակցի միջնորդությունները, բացատրությունները, ապացույցները և այլ անհրաժեշտ նյութերը կարող են ներկայացվել վարչական գործի քննությունը գրավոր ընթացակարգով իրականացնելու վերաբերյալ ծանուցվելուց հետո երկշաբաթյա ժամկետում: Վարչական վարույթի մասնակցի հիմնավոր միջնորդության հիման վրա սույն մասով սահմանված ժամկետը կարող է վարչական մարմնի կողմից երկարաձգվել մինչև երկշաբաթյա ժամկետով:

4. Վարչական մարմինը սեփական նախաձեռնությամբ կամ վարույթի մասնակցի միջնորդությամբ կարող է անցկացնել բանավոր լուսններ, եթե վարչական մարմնի մոտ առաջանում են վարույթի մասնակիցների կողմից պարզաբանման ենթակա հարցեր: Բանավոր լուսններ անցկացնելու վերաբերյալ վարույթի մասնակցի կողմից ներկայացված միջնորդությունը պետք է պարունակի հարցերի այն շրջանակը, որոնք ունեն բանավոր քննարկման անհրաժեշտություն և նման անհրաժեշտության հիմնավորում:

5. Բանավոր լուսններ անցկացնելու անհրաժեշտության դեպքում վարչական մարմինը վարույթի մասնակիցներին և, ըստ անհրաժեշտության, այլ անձանց ծանուցում է նիստի անցկացման ժամանակի և վայրի մասին: Վարչական գործի քննությունը բանավոր ընթացակարգով իրականացնելու դեպքում վարույթի նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենսգրքով նախատեսված վարչական գործի քննության կարգին վերաբերող ընդհանուր կարգավորումները:»:

Հոդված 24. Օրենսգրքի 287-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ.

«2. Սույն օրենսգրքի 123.4-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով, 124.7-րդ, 137.9-րդ հոդվածներով և 224-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով վարչական ակտերը կարող են վիճարկվել դատական կարգով միայն վարչական կարգով գանգատարկվելուց (բողոքարկվելուց) հետո:»:

Հոդված 25. Օրենսգրքի 310-րդ հոդվածում՝

1) 2-րդ մասում «162-րդ հոդվածով, 169.16-րդ հոդվածի 3-րդ և 18-րդ մասերով» բառերը փոխարինել «154.4-րդ, 162-րդ հոդվածներով, 169.16-րդ հոդվածի 3-րդ, 18-րդ և 19-րդ մասերով, 180.2-րդ հոդվածի 2-րդ մասով» բառերով.

2) վերջին պարբերությունում «տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ դրա համար լիազորված անձինք՝ սույն օրենսգրքի 162-րդ և 169.16-րդ հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումների կատարման դեպքում» բառերը փոխարինել «տեղական ինքնակառավարման մարմինների՝ համայնքի ղեկավարի, Երևան քաղաքում՝ Երևանի քաղաքապետի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից՝

սույն օրենսգրքի 154.4-րդ, 162-րդ, 169.16-րդ և 180.2-րդ հոդվածներով նախատեսված վարչական իրավախախտումների կատարման դեպքում» բառերով:

Հոդված 26. Օրենսգրքի 305-րդ հոդվածում լրացնել նոր 8-րդ մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«8. Համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձանց կողմից վարչական մարմնին հնարավոր վարչական իրավախախտման դեպքի մասին ներկայացված նյութերի հիման վրա նշանակված տուգանքների գումարը Կենտրոնական գանձապետարանի համապատասխան հաշվին մուտքագրման դեպքում, ~~Հայաստանի Հանրապետության կառավարության~~ Կառավարության որոշմամբ սահմանված չափով գումարը վարչական ակտն անբողոքարկելի դառնալուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում փոխանցվում է այն համայնքի բյուջե, որի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից ներկայացվել են համապատասխան նյութերը:»:

Հոդված 27. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվանից մեկ ամիս հետո և տարածվում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ծագած հարաբերությունների վրա:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«Հ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔՈՒՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՏԵՂԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԵՐԻ ԵՎ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ, «ԱՎՏՈՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԿԱՅԱՆԱՏԵՂԵՐԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ՎՃԱՐԻ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՉԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՏԵՍԱՆԿԱՐԱՀԱՆՈՂ ԿԱՄ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՀԱՆՈՂ ՍԱՐՔԵՐՈՎ ՀԱՅՏՆԱԲԵՐՎԱԾ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ ԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԵՐՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԱՌԵՎՏՐԻ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԳՈՎԱԶԴԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԱՂԲԱՀԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՄԱՔՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ, «ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ

ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ԹԱՓՈՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԵՎ «ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ

(Կ-1334²⁴ -21.04.2026-ՏՏԳԾ-011/1) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՅՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
«ԵՐԵՎԱՆ ՔԱՂԱՔՈՒՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ «ՔԱՂԱՔԱՅԻ ԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳ ԻՐ» ԽՄԲԱԿՑՈՒ ԹՅՈՒՆ	««Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծով նոր խմբագրությամբ շարադրվող ««Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Նախագիծ) 68-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասեր	1. Նախագծի 68-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «1. Համայնքի բյուջեի կատարման վերահսկողությունն իրականացնում են համայնքի ավագանին, Ազգային ժողովը և Հաշվեքննիչ պալատը՝ օրենքով իրենց վերապահված լիազորությունների շրջանակներում»: 2. Նախագծից հանել 68-րդ հոդվածի 4-րդ մասը.	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ	Ընդունվել է:

2.	«Ազգային ժողովի պատգամավոր Վահե Ղալումյան»	Նախագծի 13-րդ հոդված	<p>«Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 20-րդ հոդվածում ս.թ. մարտի 25-ին ընդունված օրենքով կատարվեց լրացում, և նախատեսվեց ավագանու անդամի հրաժարականի դիմում ներկայացնելուց հետո այն հետ վերցնելու հնարավորության վերաբերյալ դրույթ: Առաջարկում եմ նույնաբովանդակ դրույթ սահմանել Նախագծի 13-րդ հոդվածով:</p> <p>Վերոգրյալը հաշվի առնելով 13-րդ հոդվածը նոր 2-րդ մասով՝</p> <p>«2. Ավագանու անդամը հրաժարականի մասին իր դիմումը կարող է հետ վերցնել այն ներկայացնելու օրվանից հետո՝ եռօրյա ժամկետում՝ գրավոր դիմում ներկայացնելով:»:</p> <p>Կետերի համարակալումը վերանայվել է:</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ</p>	Ընդունվել է:

3.	Կառավարություն	Նախագծի 4-րդ հոդվածի 9-րդ մաս և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված	<p>Նախագծի 4-րդ հոդվածի 9-րդ մասում առաջարկում են ենք</p> <p>«9. Քաղաքապետ կարող է դառնալ 30 տարին լրացած, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ունեցող եւ ավագանու անդամ համարվող այն անձը, որը չունի այլ պետության քաղաքացիություն:» բառերի փոխարեն լրացնել՝</p> <p>«9. Քաղաքապետ կարող է դառնալ 30 տարին լրացած, միայն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող, վերջին չորս տարում Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվող և ավագանու անդամ համարվող անձը:»</p> <p>այսինքն քաղաքապետ կարող է դառնալ միայն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի հանդիսացող, վերջին չորս տարում Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվող ավագանու անդամ հանդիսացող անձը՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ նշված պահանջների ամրագրումը բխում է մայրաքաղաքի կառավարման առանձնահատուկ կարգավիճակից, ինչպես նաև Երևանի համայնքային կառավարման նկատմամբ առավել պատասխանատվություն ապահովելու անհրաժեշտությունից: Համայնքային պատշաճ և արդյունավետ կառավարումն ապահովելու համար անհրաժեշտ է, որ քաղաքապետը բավարար չափով իրազեկված լինի համայնքի առջև ծառայած խնդիրներին, բնակիչների կարիքներին և համայնքի զարգացման առաջնահերթություններին: Վերջին չորս տարիներին Հայաստանի Հանրապետությունում մշտապես բնակվելու պահանջը միտված է ապահովելու քաղաքապետի բավարար ներգրավվածությունը համայնքային կյանքում և նրա տեղեկացվածությունը տեղական ինքնակառավարման ոլորտում առկա հիմնախնդիրների</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ</p> <p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Ընդունվել է:</p>
----	----------------	--	--	---	---

			<p>վերաբերյալ:</p> <p>Հիշյալ առաջարկության համատեքստում առաջարկում ենք լրացում կատարել նաև ««Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածում՝ օրենքի անցումային դրույթներով նախատեսելով, որ նույն օրենքի գործողությունը Երևանի քաղաքապետին ներկայացվող պահանջների մասով չի տարածվում գործող Երևանի քաղաքապետի վրա:</p> <p>11-րդ մասում՝ «օրենսգիրք սահմանադրական օրենքով:» բառերի փոխարեն լրացնել «օրենսգրքով» բառը:</p> <p>Միաժամանակ, նույն առաջարկության համատեքստում առաջարկում ենք փաթեթը լրացնել նոր նախագծով՝ լրացում կատարել նաև Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքի 142.2-րդ հոդվածի 3-րդ մասում՝ նախատեսելով, որ եթե նույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված կուսակցության (կուսակցությունների դաշինքի) ընտրական ցուցակի առաջին հորիզոնականում գտնվող անձը հրաժարվում է կամ չի համապատասխանում օրենքով համայնքի ղեկավարին ներկայացվող պահանջներին կամ ավագանու ընտրությունների արդյունքով որևէ կուսակցություն (կուսակցությունների դաշինք) չի ստանում ավագանու անդամների տեղերի 50 տոկոսից ավելին, ապա համայնքի ղեկավարն ընտրվում է բաց քվեարկության միջոցով:</p> <p><u>Ամփոփաթեթի 21-րդ կետ:</u></p>	<p>փոփոխություններ</p> <p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծերի փաթեթը լրացվել է նոր նախագծով:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>
--	--	--	---	--	---------------------

4.	Կառավարություն	Նախագծի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 40-րդ կետ	<p>Նախագծի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 40-րդ կետում «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության» բառերն առաջարկում ենք փոխարինել «Կառավարության» բառով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը, այն է. «Նորմատիվ իրավական ակտում կիրառվում են նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կամ հանրաժանոթ հասկացություններ կամ տերմիններ», ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ կիրառվում է հենց «Կառավարություն» տարբերակը:</p> <p>Նույն դիտարկումը վերաբերելի է նաև Նախագծի ողջ տեքստում ցանկացած հոլովաձևով կիրառված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն» և «կառավարություն» բառերին: Նշենք, որ Կառավարության բառի փոխարեն երկու իրարից տարբերվող ձևակերպումների միաժամանակյա կիրառությունը հակասում է նաև «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջին, որով սահմանված է. «Նորմատիվ իրավական ակտում միևնույն միտքն արտահայտելիս կիրառվում են միևնույն բառերը, տերմինները կամ բառակապակցությունները՝ որոշակի հերթականությամբ»:</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>
----	----------------	--	--	--	---------------------

5.	Կառավարություն	Նախագծի 10-րդ հոդված	<p>Նախագծի 10-րդ հոդվածում Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգրքին հղում կատարելիս առաջարկում ենք առաջնորդվել «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջով, այն է. «Սահմանադրական օրենք հանդիսացող օրենսգրքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս դրանում հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, օրենսգրքի վերնագիրը և «սահմանադրական օրենք» բառերը: Սահմանադրական օրենք հանդիսացող օրենսգրքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում նշվում է օրենսգրքի վերնագիրը»:</p> <p>Առաջարկում ենք «օրենսգրք սահմանադրական օրենքով:» բառերի փոխարեն լրացնել «օրենսգրքով» բառը:</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ</p>	Ընդունվել է:
6.	Կառավարություն	Նախագծի 40-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետ	<p>Նախագծի 40-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով սահմանվում է, որ քաղաքապետը տալիս է համայնքի կամ համայնքի վարչական շրջանների անվանումները կամ խորհրդանիշերը որպես օրենքով գրանցված ապրանքային նշան կամ ապրանքների արտադրության կամ աշխատանքների կատարման կամ ծառայությունների մատուցման գործընթացներում, ինչպես նաև ֆիրմային անվանումներում օգտագործելու թույլտվություն: Նշենք, որ Նախագծով չի սահմանվում Երևանի վարչական շրջանների խորհրդանիշ ունենալու հնարավորություն, ինչը ենթադրվում է Նախագծի վերոնշյալ դրույթի</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ</p>	Ընդունվել է:

			<p>ձևակերպումից, հետևաբար՝ առաջարկում ենք Նախագծի 40-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետը խմբագրել:</p> <p>«տալիս է համայնքի» բառերից հետո լրացնել «անվանումը կամ խորհրդանիշերը», իսկ «շրջանների անվանումները» բառերը հետո հանել «կամ խորհրդանիշերը» բառերը:</p>		
7.	Կառավարություն	Նախագծի 42-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>Նախագծի 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասում կիրառվող «անծի (անձանց)» ձևակերպման վերաբերյալ հարկ է նշել, որ «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի 8-րդ մասով նշված է. «Եթե նորմատիվ իրավական ակտում բառը նշված է եզակի թվով, ապա դա տարածվում է նաև այդ բառի հոգնակիի վրա և ընդհակառակը», հետևաբար առաջարկում ենք քննարկվող դրույթից «(անձանց)» ձևակերպումը հանել:</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ</p>	Ընդունվել է:
8.	Կառավարություն	Նախագծի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետ	<p>Նախագծի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետով սահմանվում է քաղաքապետի կողմից առգրավման ենթակա առարկաների ցանկը, մինչդեռ այդ կետի «գ» ենթակետով սահմանվում է առգրավման իրականացման կարգը, առաջարկում ենք դա շտկել, խմբագրելով որպես նույն հոդվածի 4-րդ մաս:</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ</p>	Ընդունվել է:
9.	Կառավարություն	Նախագծի 43-րդ հոդվածի 2-րդ մաս	<p>Նախագծի 43-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանվում է. «Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված քաղաքապետի լիազորությունները իրականացվում են աշխատակազմի ստորաբաժանումների և Երևանի հասարակական կարգի պահպանության մունիցիպալ ծառայության միջոցով»:</p> <p>Հատկանշական է, որ Նախագծով չի բացահայտվում, թե ինչ է իրենից ներկայացնում Երևանի հասարակական կարգի պահպանության մունիցիպալ ծառայությունը, ինչ կարգավիճակ ունի, իրավասությունների ինչ շրջանակ, ձևավորման ինչ ընթացակարգ և կազմ ունի և այլն:</p> <p>Կարծում ենք նպատակահարմար է Նախագծով սահմանել այդ ծառայության վերաբերյալ առնվազն նվազագույն</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է:

			<p>կարգավորումներ:</p> <p><u>Հաշվի առնելով վերոգրյալը հայտնում ենք՝</u></p> <p>Նախագծի 39-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Քաղաքապետարանի աշխատակազմն ունի կառուցվածքային (ղեկարտամենտ, վարչություն, քարտուղարություն, բաժին, ծառայություն) և առանձնացված (վարչական շրջանի ղեկավարի աշխատակազմ) ստորաբաժանումներ:</p> <p>Երևանի հասարակական կարգի պահպանության մունիցիպալ ծառայությանը հանդիսանալու է աշխատակազմի կառուցվածքային ստորաբաժանում, ուստի հիշյալ ստորաբաժանման իրավական կարգավիճակը առանձին սահմանելու անհրաժեշտություն առկա չէ:</p> <p>Միաժամանակ, Նախագծի 43-րդ հոդվածի 2-րդ մասում, ծառայության կարգավիճակը հստակեցնելու նպատակով հոդվածի 2-րդ մասը խմբագրվել է և նշվել է, որ նույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված քաղաքապետի լիազորությունները իրականացվում են աշխատակազմի ստորաբաժանումների, այդ թվում՝ Երևանի հասարակական կարգի պահպանության մունիցիպալ ծառայության միջոցով:</p>		
10.	Կառավարություն	Նախագծի 51-րդ հոդված	<p>Նախագծի 51-րդ հոդվածով քաղաքապետի լիազորությունները շրջակա միջավայրի պահպանության բնագավառում խմբագրման են ենթարկվել, ինչի արդյունքում նրա լիազորությունների շրջանակից Նախագծով հանվել է վերջինիս կողմից «Կլիմայի մասին» օրենքի 27-րդ հոդվածի 4-րդ, 28-30-րդ հոդվածների 3-րդ մասերով սահմանված պահանջների կատարումը ապահովելու իրավասությունը, մինչդեռ «Կլիմայի մասին» օրենքի նշված դրույթներում որևէ փոփոխություն չի կատարվում Երևանի քաղաքապետին այս պարտականություններից ազատելու ուղղությամբ: Արդյունքում առկա է անհամապատասխանություն</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

			<p>Նախագծի և «Կլիմայի մասին» օրենքի միջև:</p> <p>Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն՝ 1-ին մասը լրացվել է նոր 3-րդ կետով՝</p> <p>«3) իր իրավասության շրջանակներում ապահովում է «Կլիմայի մասին» օրենքով սահմանված պահանջների կատարումը:»,</p> <p>և նախատեսվել է, որ քաղաքապետը իր իրավասության շրջանակներում ապահովում է «Կլիմայի մասին» օրենքով սահմանված պահանջների կատարումը:</p>		
11.	Կառավարություն	Նախագծի 61-րդ հոդվածի 1-ին մասի 22-րդ կետ	<p>Նախագծի 61-րդ հոդվածի 1-ին մասի 22-րդ կետում կիրառվող «ՊՄԳ» հապավումն առաջարկում ենք շարադրել ամբողջական՝ «պետություն-մասնավոր գործընկերության» տարբերակով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջը, այն է. «Արգելվում են նորմատիվ իրավական ակտում կատարել բառերի կամ տերմինների անհարկի կրճատումներ, ինչպես նաև բառերի կամ տերմինների հապավումներ»:</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
12.	Կառավարություն	Նախագծի 74-րդ հոդվածի 1-ին մաս	<p>Նախագծի 74-րդ հոդվածի 1-ին մասում նշված է «Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերի) (այսուհետև՝ Վճարող)» մինչդեռ դրանից հետո առկա է նույն իմաստն արտահայտող «Վճարող» և «վճարող» բառերի միաժամանակյա կիրառություն, ինչը խնդրահարույց է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված պահանջի տեսնկյունից, այն է. «Նորմատիվ իրավական ակտում հաճախակի կիրառվող երկար արտահայտությունները նույն նորմատիվ իրավական ակտում կարող են սահմանվել կրճատ տարբերակով՝ իրավական ակտում առաջին իսկ կիրառումից հետո նախատեսելով կամ տվյալ արտահայտության</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

			<p>սահմանումը, կամ փակագծերում նշելով կրճատ տարբերակը»:</p> <p>Նույն դիտարկումը վերաբերելի է նաև նույն իմաստն արտահայտող և համապատասխանաբար Նախագծի 74-րդ հոդվածի 1-ին մասով և 75-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված «Պարտավորություն» և «Միասնական հաշիվ» կրճատ տարբերակներին:</p>		
13.	Կառավարություն	Նախագծի 82-րդ հոդվածի 10-րդ մաս	<p>Նախագծի 82-րդ հոդվածի 10-րդ մասում «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» օրենքին հղում կատարելիս առաջարկում ենք «Հայաստանի Հանրապետության» բառերը հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 18-րդ հոդվածի 3-րդ մասի պահանջը, այն է. «Օրենքի լրիվ անվանումը հիշատակելիս հետևյալ հաջորդականությամբ ներառվում են օրենքի վերնագիրը, օրենքի ընդունման տարին, ամիսը (տառերով), ամսաթիվը, հերթական համարը և «օրենք» բառը: Օրենքի կրճատ անվանումը հիշատակելիս դրանում նշվում է օրենքի վերնագիրը»:</p>	<p>Ընդունվել է:</p> <p>Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>	Ընդունվել է:
14.	Կառավարություն	2-րդ հոդված	<p>1. Հանել վերնագիրը՝ «Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ» բառերը:</p> <p>2. 2-րդ մասում կատարել լրացում՝ լրացնել նոր նախադասություն՝ «Սույն օրենքի գործողությունը Երևանի քաղաքապետին ներկայացվող պահանջների մասով չի տարածվում գործող Երևանի քաղաքապետի վրա:»</p> <p>Հաշվի առնելով Նախագծի 4-րդ հոդվածի 9-րդ մասում կատարվող լրացումը:</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
<p>«ԱՎՏՈՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ԿԱՅԱՆԱՏԵՂԵՐԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ՎՃԱՐԻ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ»</p> <p>ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»</p>					

1.	Կառավարություն	4-րդ հոդված	Հոդված 4-ի վերնագիրը հանել:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀՈՂԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	Կառավարություն	Նախագծի ամբողջ տեքստ	Նախագծի տեքստում «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության» բառը առաջարկում ենք փոխարինել «Կառավարության» բառով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը, այն է. «Նորմատիվ իրավական ակտում կիրառվում են նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կամ հանրաձանոթ հասկացություններ կամ տերմիններ», ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ կիրառվում է հենց «Կառավարություն» տարբերակը, իսկ «Կառավարություն» բառը իր հոլովածներով գրել մեծատառ:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
2.	Կառավարություն	6-րդ հոդված	Հանել հոդվածի վերնագիրը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
«ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»,					

1.	Կառավարություն	1-ին հոդված	Առաջարկում ենք «(այսուհետ՝ Օրենք) բառերը» հանել, հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ «Օրենք» կրճատ տարբերակն այդ նախագծում այլևս չի կիրառվում: Սույն առաջարկը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջից:	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ «ՔԱՂԱՔԱՑԻ ԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ» ԽՄԲԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ	5-րդ հոդված	Նախագծի 5-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Հոդված 5. Օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «1. Համայնքի բյուջեի կատարման վերահսկողությունն իրականացնում են համայնքի ավագանին, Ազգային ժողովը և Հաշվեքննիչ պալատը՝ օրենքով իրենց վերապահված լիազորությունների շրջանակներում:»:	Ընդունվել է. Կատարված փոփոխություններին համապատասխան հանվել է նաև 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասը:	Ընդունվել է:
2.	Կառավարություն	3-րդ հոդված	«Հայաստանի Հանրապետության կառավարության» բառը առաջարկում ենք փոխարինել «Կառավարության» բառով՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը, այն է. «Նորմատիվ իրավական ակտում կիրառվում են նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կամ հանրաձայնությամբ հասկացություններ կամ տերմիններ», ինչպես նաև այն հանգամանքը, որ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ կիրառվում է հենց «Կառավարություն» տարբերակը	Ընդունվել է	Ընդունվել է:

«ՏԵՍԱՆԿԱՐԱՀԱՆՈՂ ԿԱՄ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱՀԱՆՈՂ ՍԱՐՔԵՐՈՎ ՀԱՅՏՆԱՔԵՐՎԱԾ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ ԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՔԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾԵՐՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

1.	Կառավարություն	1-ին հոդված	<p>1-ին հոդվածով «Տեսանկարահանող կամ լուսանկարահանող սարքերով հայտնաբերված ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտումների վերաբերյալ գործերով իրականացվող վարչական վարույթի առանձնահատկությունների մասին» օրենքում լրացվող 7.7-րդ հոդվածի 4-րդ մասում «Կենտրոնական գանձապետարան» բառերն առաջարկում ենք շարադրել փոքրատառով՝ հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ այդ օրենքում այդ բառերը կիրառվում են փոքրատառերով: Սույն դիտարկումը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջից:</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
<p>«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»</p>					
1.	Կառավարություն	1-ին հոդված	<p>Հանել «(այսուհետ՝ Օրենսգիրք)» բառերը, հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ «Օրենք» կրճատ տարբերակն այդ նախագծում այլևս չի կիրառվում: Սույն առաջարկը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջից:</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է:

2.	Կառավարության	2-րդ հոդված	Առաջարկում ենք հոդվածի վերնագիրը հանել:	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	Կառավարության	1-ին հոդված	Հանել «(այսուհետ՝ Օրենսգիրք)» բառերը, հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ «Օրենք» կրճատ տարբերակն այդ նախագծում այլևս չի կիրառվում: Սույն առաջարկը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջից:	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
2.	Կառավարության	2-րդ հոդված	Առաջարկում ենք հոդվածի վերնագիրը հանել:	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
«ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	Կառավարության	1-ին հոդված	1. Հանել «(այսուհետ՝ Օրենսգիրք)» բառերը, հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ «Օրենք» կրճատ տարբերակն այդ նախագծում այլևս չի կիրառվում: Սույն առաջարկը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջից: Նույն դիտարկումը վերաբերելի է նաև Նախագծերի փաթեթի մի շարք այլ նախագծերին, որտեղ առկա է այս խնդիրը ևս:	Ընդունվել է	Ընդունվել է:

			<p>2. «Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդվածի համարակալումն առաջարկում ենք շտկել՝ հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ այդ հոդվածը բաժանվում է «ա», «բ» և «գ» ենթակետերի, այնուհետև՝ 3-րդ և 4-րդ կետերի: Անհրաժեշտ է բացառել վերոնշյալ նախագծի և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածով սահմանված համարակալման վերաբերյալ դրույթների միջև հակասությունները:</p> <p>Հաշվի առնելով վերոգրյալը հոդվածների համարակալումները շտկվել են:</p>		
«ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	Կառավարություն	7-րդ հոդված	«տարածվում է» բառից հետո լրացնել «նաև» բառը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
«ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	Կառավարություն	2-րդ հոդված	Առաջարկում ենք հոդվածի վերնագիրը հանել:	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	Կառավարություն	1-ին հոդված	1-ին հոդվածի՝ «(այսուհետ՝ Օրենսգիրք)» բառերը հանել	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
«ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱՒՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ					

ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

1.	Կառավարություն	Նախագիծ	<p>Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծով «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ, 9-րդ, 17-րդ և 18-րդ հոդվածներում նախատեսված պահանջները կարող են ներկայացվել համայնքի ղեկավարի կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից՝ առաջարկում ենք համապատասխան լրացումներ կատարել «Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ, 9-րդ, 17-րդ և 18-րդ հոդվածներում՝ նշելով ոչ միայն համայնքի ղեկավարի, այլ նաև նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի կողմից պահանջներ ներկայացնելու մասին:</p> <p>Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ նախագծի համապատասխան մասերում լրացվել են «կամ նրա որոշմամբ սահմանված պաշտոնատար անձի» բառերը:</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է:
2.	Կառավարություն	25-րդ հոդվածի 2-րդ կետ	<p>Օրենքի նախագծի 25-րդ հոդվածի 2-րդ կետում առաջարկում ենք հստակեցնել, թե դրանում առաջարկվող փոփոխությունը Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 310-րդ հոդվածում կոնկրետ որտեղ է կատարվում: Սույն առաջարկը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 17-րդ հոդվածի պահանջներից:</p> <p>Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ 25-րդ հոդվածի 2-րդ կետում «տեղական ինքնակառավարման» բառերից առաջ լրացնել «վերջին պարբերությունում» բառերը:</p> <p>Նույն դիտարկումը վերաբերելի է նաև «Ոստիկանության</p>	Ընդունվել է	Ընդունվել է:

			մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծին:		
13.	Կառավարություն	««Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված	«Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածի վերնագիրն առաջարկում ենք հանել՝ հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 8-րդ մասի պահանջը, որի համաձայն. «Օրենսդրական ակտի հոդվածները ունենում են վերնագրեր, բացառությամբ փոփոխություն կամ լրացում նախատեսող օրենսդրական ակտերի»: Նույն դիտարկումը վերաբերելի է նաև Նախագծերի փաթեթում առկա բոլոր այն եզրափակիչ մաս կամ անցումային դրույթներ սահմանող հոդվածներին, որոնք ունեն վերնագրեր:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍՊՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»					
1.	Կառավարություն	2-րդ հոդված	«Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածով Օրենսգրքի 46-րդ հոդվածի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 3-րդ մասից հանել տեղական վճարների վերաբերյալ կարգավորումը:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

2.	Կառավարություն	6-րդ հոդված.	«Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածով Օրենսգրքի 240-րդ հոդվածի նոր խմբագրությամբ շարադրվող 1-ին մասից հանել «համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություններ» բառերը:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
3.	Կառավարություն	8-րդ հոդված	<p>«Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 8-րդ հոդվածով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 251-րդ հոդվածում լրացվող նոր 6.1-ին մասում նշվում է անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների, իրավունքների սահմանափակումների պետական գրանցման դեպքերի մասին, այնինչ լրացվող մասը վերաբերվում է փոխադրամիջոցներին, ուստի, կարգավորումն անհրաժեշտ է վերանայել:</p> <p>Հաշվի առնելով վերոգրյալը կարգավորումը խմբագրվել է հետևյալ բովանդակությամբ՝</p> <p>«6.1. Սույն հոդվածի 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ մասերով նախատեսված կարգավորումների պահանջները չեն տարածվում պետական մարմինների (այդ թվում՝ դատական ակտերի հարկադիր կատարումն ապահովող մարմինների, քրեական վարույթի հանրային մասնակիցների), տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավական ակտերի հիման վրա իրականացվող փոխադրամիջոցի նկատմամբ իրավունքների, իրավունքների սահմանափակումների, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով ժառանգությունն ընդունելու հիմքով փոխադրամիջոցի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պետական գրանցման դեպքերի վրա:»:</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:

«ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1.	Կառավարություն	1-ին հոդված	Հստակեցնելու նպատակով առաջարկում ենք «հոդվածում» բառի փոխարեն հետո լրացնել «հոդվածի 9-րդ մասում» բառերը:	Ընդունվել է:	Ընդունվել է:
<p>ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ՓԱԹԵԹԸ ԼՐԱՑՎԵԼ Է ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԾՈՎ՝</p> <p>«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ» ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ</p>					
1.	Կառավարություն	Լրացվող նոր նախագիծ	<p>Առաջարկում ենք «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծերի փաթեթում ներառել նաև «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծը:</p> <p style="text-align: center;">«ՆԱԽԱԳԻԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ Օ Ր Ե Ն Ք Ը</p> <p style="text-align: center;">«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳԻՐՔ» ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ</p> <p>Հոդված 1. 2016 թվականի մայիսի 25-ի «Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքի 142.2-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «հրաժարվում է» բառերից հետո լրացնել «կամ չի համապատասխանում օրենքով համայնքի ղեկավարին ներկայացվող պահանջներին» բառերը.</p> <p>Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվանից մեկ ամիս հետո:»:</p>	Ընդունվել է:	Ընդունվել է: